

روزنه

نایب‌رئیس فراکسیون امید:

در کلیدخوردن استیضاح‌ها فراکسیونی وارد نشدیم

● ایستاد: نایب‌رئیس فراکسیون امید مجلس شورای اسلامی ضمن دفاع از عملکرد فراکسیون امید در حفظ انسجام تشکیلاتی در جریان استیضاح سه وزیر کابینه دوازدهم، گفت که قرار نیست در میدان اصولگرایان بازی کنیم. محمدرضا تابش افزود: خوشبختانه دوستان ما در فراکسیون امید همگی عضو یک پا چند رکن از ارکان فراکسیون، یعنی هیئت‌رئسه، شورای مرکزی با مجمع عمومی‌اند و در مورد استیضاح کار شایسته و خوبی انجام شد که انسجام فراکسیون و پابندی به کار تشکیلاتی را نشان داد. به نظر همه فراینده‌ها هم طی شد؛ یعنی ما هم به تکلیف شرعی و قانونی و سوگندی که یاد کردیم، عمل کردیم و هم نتیجه را به مشورت گذاشتیم. او با اشاره به برگزاری جلسات هیئت‌رئسه شورای مرکزی و مجمع عمومی فراکسیون امید با وزرای رفا، راه و کشاورزی افزود: نهایتاً آنچه رای اکثریت و خرد جمعی بود مبنای تصمیم قرار گرفت و دوستان استیضاح‌کننده هم به رای فراکسیون تمکین کردند و انسجام تشکیلاتی هم حفظ شد که اقدامی قابل تقدیر است. تابش درباره اینکه چرا در زمان امضای استیضاح، بین استیضاح‌کنندگان و فراکسیون هماهنگی نبوده، یادآور شد: این نقصی است که در آیین‌نامه وجود دارد و در واقع کسی موظف نیست برای استیضاح با فراکسیون هماهنگی کند، بلکه هرکس براساس تکلیف شرعی و قانونی‌اش اقدام به استیضاح می‌کند. نماینده مردم اردکان در مجلس ادامه داد: متأسفانه سه استیضاح اخیر در یک فرجه زمانی کوتاه و بعد از خستگی مفراط به دلیل طولانی شدن بررسی بودجه مطرح شد و هیئت‌رئسه بنا به اصرار برخی نمایندگان، استیضاح را اعلام وصول کرد. البته در همین فرجه زمانی کوتاه ما کمیته‌های تخصصی تشکیل دادیم و در شورای مرکزی، هیئت‌رئسه و مجمع عمومی بررسی‌هایمان را انجام دادیم و به نتیجه رسیدیم. نایب‌رئیس فراکسیون امید با بیان اینکه نتیجه استیضاح سه وزیر، انسجام تشکیلاتی فراکسیون امید را نشان داد، افزود: البته ممکن است آقایان پارسایی، رجبی، صادقی، حسین‌زاده و وکیلی که مصر بودند استیضاح را انجام دهند، از نظر شخصی در افکار عمومی متضرر شده باشند یا همه‌مای به آنها صورت گرفته باشد، ولی آنها جوانمردی کردند و به کار تشکیلاتی پایبند ماندند.

تابش با بیان اینکه استیضاح اخیر وزرا ترکیبی از نمایندگان اصولگرا و اصلاح‌طلب بوده، گفت: البته اصولگرایان ترکیب غالب استیضاح بودند؛ برای مثال در استیضاح آقای آخوندی از ۳۳ نفر، ۱۱ نفر از ما و ۲۲ نفر از اصولگرایان امضاکننده استیضاح بودند. در واقع ما در (کلیدخوردن) استیضاح‌ها فراکسیونی وارد نشدیم. اگرچه ما به دولت نقدهای بسیاری داریم، به‌رحال عده‌ای می‌خواسته سه وزیر با عیار اصلاح‌طلبی خیلی بالا، بالا و متوسط کابینه را ترک کنند، اما قرار نیست ما در زمین اصولگرایان بازی کنیم. او گفت: ما منافع و مصالح خودمان، اتحاد با دولت در عین انتقاد به آن و مسائل راهبردی خود را ادامه می‌دهیم و قرار نیست جاده‌صافکن باشیم تا دولتی مثل دولت‌های نهم و دهم سر کار بیاید که مطلوب اصولگرایان باشد.

ادامه از صفحه ۶

بحران یمن وایران

از همین رو، به‌مرور در حال تغییر جبهه خود است. کم‌کم از صنعا دور شده و به عدن نزدیک می‌شود. امارات فقط می‌خواهد شاهراه تجاری-دریایی جنوب شبه‌جزیره را برای خود امن نگاه دارد؛ حال یا از طریق شمال(صنعا) و صالح پسر آن را تأمین کند یا از طریق جنوب (عدن) و صالح پسر. امارات در راه وصول به این نیت در اختلاف‌افکنی میان عدن و حوثی‌ها بسیار فعال است و در تبلیغات خود، حوثی‌ها را شبه‌نظامیان ایران می‌خواند.

یمن در بن‌بست سیاسی است و راهی برای حل آن به نظر نمی‌رسد. تعداد بی‌شمار بازنگران که هیچ‌یک بر دیگری تفوق ندارند و منافع مختلفی را دنبال می‌کنند، یمن را به‌سوی فروپاشی و پاره‌پاره‌شدن پیش می‌برند. به همین دلیل است که ایالات متحده آمریکا با روسیه کمترین بازی را در این نبرد انجام می‌دهند؛ چراکه هیچ‌گونه فضای مثبتی در سپهر یمن دیده نمی‌شود. به نظر می‌رسد که ایران نیز این نکته را درک کرده است. آنچه در مورد هواییمای کمک‌رسانی ماهان یا کشتی حامل کمک‌های انسان‌دوستانه ایران اتفاق افتاد، شاهد این مدعااست. اما کم‌کم شاهد کاهش اثرگذاری ایران هستیم که این مانور حکیمانه، ناشی از درک واقعیت‌های روی زمین یمن است. زمین یمن محیطی گسسته برای سرمایه‌گذاری سیاسی است و هیچ‌گونه آینده‌ای در افق آن ملاحظه نمی‌شود. ایران نباید و نمی‌تواند تمرکز خود را از سوریه بکاهد. سوریه کلیدی‌ترین نقطه سیاست خارجی ماست که هیچ موضوعی نمی‌تواند بر آن پیشی بگیرد.

politics@sharghdaily.ir

سیاست

شورای نگهبان اعلام کرد:

شرایط رجل سیاسی برای ریاست‌جمهوری

شورای نگهبان فقدان سوابق سوء امنیتی در اتفاقات سال ۸۸ را از شرایط رجل سیاسی دانست

عسکری نسیم

از جانب خودشان حرف بزنند و نه از جانب شورا

«شرق» از کدخدایی سؤال کرد که ذوالنور نماینده مجلس مدعی شده سال ۸۰ اعضای شورای نگهبان بر رد صلاحیت آقای خاتمی اتفاق نظر داشتند اما صلاح کشور را در تأیید صلاحیتش دیدند، از سویی دیگر روابط عمومی شورای نگهبان در اطلاعیه‌ای اعلام کرده است که تنها فردی که صلاحیت اظهارنظر درباره عملکرد حال و گذشته شورای نگهبان را دارد سخنگوی شورااست و نه افرادی دیگر. این در حالی است که جناب‌عالی هم می‌گوید که در آن زمان عضو شورای نگهبان نبوده‌اید و اطلاعی از آن ماجرا ندارید. در این شرایط بالاخره تکلیف ادعای آقای ذوالنور چه می‌شود؟ که کدخدایی پاسخ داد: «یعنی همه کارها را باید سخنگو انجام دهد. ما همچنان معتقدیم دوستانی که به نظام جمهوری اسلامی و شورای نگهبان علاقه‌مند هستند، اگر قرار است حرفی بزنند، از جانب خودشان بزنند و از جانب شورا بیان نشود. آن روز هم به شما عرض کردم که ما اعلام نظر نمی‌کنیم؛ نه از این جهت که سخنگو هستیم، بلکه از این جهت که در جریان جزئیات نبودیم و لازم بود از افراد مربوط به این موضوع، سؤال کنیم. شورای نگهبان هم سخنگو و هم روابط عمومی خوبی دارد و می‌تواند حرف بزند». او در ادامه در ارتباط با رد یا تأیید صلاحیت رئیس‌جمهوری در سال ۸۰ گفت: «در این شرایط اگر مصلحت را بر اساس مصالح عالی نظام تلقی

می‌کنید، ممکن است آن مسائل به عنوان مصلحت هم تلقی شوند. آنچه باید به آن برسیم، این است که در نهایت رای‌گیری در شورای نگهبان است و بر اساس آن رای‌گیری، هر نظری که شورای نگهبان اعلام کرده، نظر ماست». کدخدایی در پاسخ به سؤال خبرنگار دیگری در رابطه با شاخص‌های تعیین‌شده در بند ۱۰ مربوط به رجل سیاسی گفت: «درخصوص قید وابسته‌نبودن که در این بند آمده، باید بگوییم که وابسته‌نبودن را در قانون انتخابات فعلی هم داریم. در انتخابات مجلس یا سایر انتخابات این‌ موضوع مطرح بوده و برگرفته از همان قوانین با تفسیری بیشتر است. مصادیقی هم مانند فقدان سوابق امنیتی و فتنه ۸۸ نیز در آن بیان شده است».

کدخدایی در واکنش به سؤالی مربوط به ابهام در «سن متناسب برای ریاست‌جمهوری» که در بخش شاخص‌های رجل سیاسی اعلام شده، گفت: «قرار شد شرایط و معیارها با توجه به سیاست‌های کلی از سوی شورا و جزئیات توسط مجلس و قانون لحاظ شود. اینکه چه سنی باشد، هنوز مشخص نیست. سن متناسب برای نمایندگی چندین بار تغییر کرده و با توجه به این تغییرات به ایسن موضوع زیاد ورود نکردیم و گذاشتیم مجلس تصمیم بگیرد و در قانونی که تدوین کرد، آن را لحاظ کند. پس معیار سن را هم به عنوان شرط ریاست‌جمهوری

تعیین کردیم». خبرنگار دیگری با اشاره به اظهارات آیت‌الله جنتی در افتتاحیه مجلس خبرگان مبنی بر اینکه هر جا بودجه اضافی داده شود، به ما بگوید تا تعدیل کنیم و در جاهای دیگر که نیاز فراوان داریم اضافه کنیم، پرسید آیا حذف و اضافه ردیف‌های بودجه در صلاحیت شورای نگهبان است؟

کدخدایی در پاسخ گفت: «قطعا چنین برداشتی را دبیر شورای نگهبان هم نداشتند. مقصودشان این است که اگر جایی هزینه‌های اضافی وجود دارد که منطبق بر قوانین حاکم بر بودجه نیست، از آن طریق بتوانند اظهار نظر شرعی یا قانون اساسی کنند. اصلاحات از آن جهت اتفاق می‌افتد نه اینکه خود شورای نگهبان راسا بخواهد بحث کاهش یا افزایش هزینه‌ها را مطرح کند».

خبرنگار دیگری در ادامه به بخش دیگری از اظهارات آیت‌الله جنتی در افتتاحیه مجلس خبرگان رهبری اشاره کرد و مدعی شد که وی انتقادات تندوتیزی به دولت داشته، به‌نحوی‌که پس از آن آقای واعظی گفته‌اند اگر صحبتی هست پشت‌تریبون‌ها بگویید تا این تصور ایجاد نشود که مسئولان نظام با هم مشکل دارند و افزود که آیا آقای جنتی و آقای روحانی با هم دیداری داشته‌اند؟ سخنگوی شورای نگهبان خاطرنشان کرد: «شما اظهارنظر می‌کنید یا سؤال می‌پرسید؟ اول اینکه سؤال در مورد شورای نگهبان باید پرسیده شود و دوم اینکه وظیفه اصلی خبرنگار این است که بدون جانبداری و حب‌وبغض سؤال بپرسد. شما تحلیل خود را می‌گویید. مقامات با آقای جنتی دیدارهایی دارند و نظرات بیان می‌شود. ان‌شاءالله استقبال می‌کنیم. هریک از وزرا و مسئولان دولت اگر مایل بودند تشریف بیاورند تا اگر سؤال یا سو‌تفاهمی بود برطرف شود».

خبرنگار دیگری به اشتباه‌لفظی یکی از نمایندگان در جلسه استیضاح در تلفظ کلمه لوور اشاره کرد و گفت حضور این افراد در این سطح از دانش، نتیجه نظارت و تأیید صلاحیت شورای نگهبان است، درحالی‌که شورای نگهبان موظف به تأیید رجل سیاسی مدیر و دبیر است که کدخدایی پاسخ داد: «از اینها بگذریم، اینها شخصی می‌شود. این مصوبه‌ای که شما دریافت کردید برای ریاست‌جمهوری است و برای مجلس نیست. سطح سواد برای نمایندگان مجلس کارشناسی‌ارشد تعیین شده و ما تابع وزارت علوم هستیم. بقیه موارد در حیطه مسئولیت‌های شورای نگهبان نیست».

نگاه

تعریف «رجل سیاسی» و چند ایراد حقوقی

ابراهیم ایوبی . وکیل دادگستری

● شورای نگهبان تعریف، معیارها و شرایط لازم تشخیص «رجل سیاسی» برای نامزدهای ریاست جمهوری را به تصویب رساند، اما با مروری بر آن می‌توان چند ایراد حقوقی را وارد دانست.
● **یکم:** معیارها کلی و کیفی است؛ قابل تعیین مصداق یا اندازه‌گیری نیست، حتی در مورد سن نامزدها، حداقل و حداکثری تعیین نشده است و هرکس می‌تواند تعریفی از آن داشته باشد.
● **دوم:** مهم‌ترین نکته تعیین‌ماهیت رجال است؛ به این معنی که منظور از جمع رجال، «مرد» است یا شخصیت سیاسی اعم از زن و مرد؟ انشای بندهای یک و دو ماده یک که بیان می‌کند «رجال مذهبی «رجالی» هستند…»، همان معنای مرد را به ذهن متبادر می‌کند.
● **سوم:** تبصره سه ماده دو، دست شورای نگهبان را در تحقیق و تفتیش باز می‌گذارد و دیگر به مراجع چهارگانه مورد استعلام محدود نخواهد بود.

● **چهارم:** تفسیر اصل ۱۱۵ قانون اساسی خلاف روال اصل ۹۸ قانون اساسی است. همچنین به نظر می‌رسد بندهای چهار و هفت ماده دو بر اساس تجربه انتخابات گذشته است و نتیجه آن می‌تواند به محدودیت در انتخابات منجر شود. بند ۱۰ ماده دو نیز منجر به حذف بخش عمده‌ای از جریان اصلاح‌طلبی در معرفی نامزد در انتخابات ریاست جمهوری خواهد شد.

● **پنجم:** در بند یک از ماده دو، «سوابق کافی و قابل ارزیابی در فعالیت‌های مذهبی و سیاسی» چگونه بررسی خواهد شد؟ آیا مثلا فردی مانند «سعید جلیلی» را که فعالیت سیاسی مشخصی ندارد، شامل خواهد شد؟ یا منظور از «سلامت» در بند سه ماده دو دقیقا چیست؟

● **ششم:** در بند پنجم ماده دو، منظور از «صلاحیت علمی» مسائل تئوریک است یا تجربه ناشی از فعالیت سیاسی را هم شامل می‌شود؟

● **هفتم:** با توجه به بند هشتم ماده دو، دیگر نیازی به بند ۹ نیست، چون مفاد بند هشتم را در دل خود دارد.

● **هشتم:** «اعتراض به عدم ثبت‌نام» که در انتهای تبصره دوم ماده دو آمده، مبهم است.

حراج نوروزی

۱۳۹۷

۱- سوابق کافی و قابل ارزیابی در تصدی برخی مسئولیت‌ها و مدیریت‌های کلان
۲- سلامت و توانایی لازم جهت ایفای مسئولیت‌های ریاست‌جمهوری
۳- سن متناسب با انجام مسئولیت‌های ریاست‌جمهوری
۴- صلاحیت علمی لازم جهت ایفای وظایف ریاست‌جمهوری
۵- ارائه برنامه‌ها و خط‌مشی‌های اجرایی در چارچوب صلاحیت و اختیارات قسوه مجریه مبتنی بر اسناد بالادستی از جمله قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام
۶- معرفی مشاوران جهت تشریح برنامه‌ها و توان مدیریتی و برنامه‌ها
۷- عدم محرومیت از حقوق اجتماعی و فقدان سابقه محکومیت کیفری مؤثر
۸- عدم محکومیت قطعی کیفری به جرائم اقتصادی از جمله کلاهبرداری، رشوا و ارتشا، اختلاس، تبانی در معاملات دولتی، پول‌شویی، اختلال در نظام اقتصادی کشور
۹- وابسته‌نبودن به گروه‌های غیرقانونی و عدم محکومیت به اقدام علیه جمهوری اسلامی ایران
۱۰- فقدان سوابق سوء‌امنیتی از جمله در فتنه سال ۱۳۸۸
۱۱- عدم وابستگی به رژیم گذشته و مؤثرنبودن در تحکیم آن
تبصره (۱) - داوطلبان موظف‌اند مدارک مثبته جهت احراز شرایط را هنگام ثبت‌نام ارائه نمایند.
تبصره (۲) - موارد مذکور در ماده (۲)، امراه‌ای مبنی بر شناسایی اولیه توانایی و شایستگی داوطلبان در مرحله ثبت‌نام بوده و اعتراض داوطلبان نسبت به عدم ثبت‌نام آنان، در شورای نگهبان مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت.
تبصره (۳) - شورای نگهبان می‌تواند به منظور احراز شرایط داوطلبان ریاست‌جمهوری ضمن استعمال از مراجع ذی‌صلاح، اقدام به تحقیقات مورد نیاز و بررسی‌های مستقل نماید.